

Yttrande avser U2022/02259

Luleå tekniska universitet (LTU) har getts möjlighet att yttra sig över Remiss av promemorian En ny förordning om möjlighet för universitet och högskolor att tillhandahålla bostäder. Universitetet ställer sig i grunden positiv till detta förslag därför att det skapar lika villkor mellan samtliga lärosäten.

Luleå tekniska universitets vision för 2030 är: ”Vi formar framtiden genom nydanande utbildningar och banbrytande forskningsresultat. Med utgångspunkt i den arktiska regionen skapar vi global samhällsnytta”. I universitetets arbete med att realisera visionen fokuserar vi på sex huvudstrategier varav en är ”Genom internationalisering stärker och breddar vi vår verksamhet och bidrar till global samhällsnytta”.

Luleå tekniska universitet anser att det finns problem med bostadsförsörjning som påverkar universitetets internationaliseringsstrategier. För LTU är det viktigt att kunna erbjuda hjälp med bostäder till fler grupper för att kunna attrahera studenter och akademiker från hela världen.

I Regeringskansliets remiss finns dock några punkter som universitetet menar är problematiska:

Förslaget löser inte bostadsbristen

De föreslagna ändringarna löser tyvärr inte situationen med brist på bostäder eftersom det totala antalet lägenheter inte kommer att påverkas. Staten ansvarar för att rättsliga och finansiella instrument finns tillgängliga för bostadsbyggandet medan kommunerna ansvarar för att planera för bostadsförsörjningen. För universitetet är det viktigt att klargöra att lärosätena inte ska eller kan ha generellt ansvar för bostadsförsörjningen för studenter samt önskar att fler insatser görs för att stimulera marknaden så att tillgången på bostäder ökar, särskilt för studenter.

De föreslagna förändringarna kommer öka kostnaden för bostadshanteringen

I förslaget står att det är lämpligt att begränsa uppdraget att tillhandahålla bostäder till universiteten och högskolorna, och att inte ge dem möjlighet att överlåta uppdraget till

någon extern aktör. Motivet till detta är att en extern aktör som hyr ut bostäder får ersättning av lärosätet för kostnader som inte täcks av hyran, vilket är att betraktas som statligt stöd om avtalet inte är marknadsmässigt. Här vill universitet att man istället ser över möjligheterna till upphandling av en sådan tjänst enligt LOU eller eg. LUK (tjänstekoncession) i likhet med andra upphandlade tjänster.

Idag upphandlar universitetet ett visst antal bostäder som studentbostadsföretaget sedan tillhandahåller studenterna. Universitetet ansvarar för fördelningen av bostäderna till de olika målgrupperna. För dessa bostäder finns ett samarbetsavtal med hyresvärderna som innebär att denne tecknar avtalen, fakturerar hyror och besiktigar bostäderna. Ska detta förfarande tolkas som ett avtal med en extern aktör, då samarbetsavtalet är mellan universitetet som förstahandshyresgäst och studentbostadsföretaget som hyresvärd? Att inom lärosätet bygga en motsvarande organisation för andrahandsuthyrningen skulle innebära omfattande kostnader för lärosätet, som skulle behöva finansieras av anslagsmedel.

Förslaget bör snarare utvecklas med möjlighet till upphandling av möblerade studentbostäder som tjänst enligt LOU som alternativ till bostadsuthyrning i egen regi. Det kan skapa förutsättningar för marknaden att vara en del av att lösa behovet av studentbostäder och minimerar risken att använda anslagsmedel för att få kostnadstäckning i bostadsverksamheten vid vakanser.

Att säkra resurser internt på respektive lärosäte som hanterar bostäder på det sättet som beskrivs i remissen kommer att generera ökade kostnader för lärosäten. Med en ny organisation bedöms kostnaderna öka väsentligt jämfört med idag.

Tillåtet att hyra ut till fler grupper

Universitetet är positivt till att fler grupper av studenter ges möjlighet att hyra bostad, och ser gärna att även följande kategorier omfattas av förslaget: avgiftsbefriade studenter s.k. ”freemovers”, Erasmus Mundus studenter, icke betalande mastersstudenter, studenter som deltar vid sommarskolor, stipendiater m.m.

Att kunna hyra ut till fler grupper är en del i universitetets internationaliseringsstrategi och minskar även universitetets kostnader för vakanshyror, då beläggningen över året varierar.

I detta ärende har rektor beslutat. Jennie Hägg Wilhelmsson, chef Studentavdelningen, har föredragit. I den slutliga beredningen har också Iréne Lernstål Askenryd, lokalförsojningschef, och Maria Vyatkina, handläggare International Office, deltagit.